

COMADIRA I MORAGRIEGA, NARCÍS (Girona, 1942). Poeta i pintor. Ha fet també incursions en el camp de la dramaturgia, la prosa, la crítica literària, l'article periodístic, la història de l'art, l'arquitectura, el guió per a la televisió i la publicitat. Ha traduït de l'anglès, l'italià, el llatí i el francès —i del rus, de manera indirecta—, essencialment poesia i teatre. La seva aportació en l'àmbit de la traducció de poesia s'inicià la dècada dels setanta, quan començà a publicar petits reculls de poemes d'autors anglesos i italians en diverses revistes: «Cinc poemes de Giorgio Bassani» a *Serra d'Or* l'any 1972, «Versió de cinc poemes» de Robert Lowell a *Els Marges* 1978, «Nou poemes de Montale» a *Quaderns Crema* 1978, «Cinc poemes de W. H. Auden» a *Quaderns de Ponent* el mateix any i «Montale (1896-1981)» a *Serra d'Or* el 1981. Aquesta activitat s'intensificà durant la dècada següent, en què Comadira donà a la impremta tres antologies poètiques que representen un esforç de traducció molt considerable: *Poesia italiana. Antologia del segle XII al XIX*, *Himnes cristians llatins antics* i *Poesia italiana contemporània. Antologia*. Per bé que les dues antologies de poesia italiana es publicaren en col·leccions que pretenien proporcionar al lector català versions de les grans obres de la literatura universal —clàssiques i contemporànies, respectivament—, i tenien com a finalitat donar una imatge global de la tradició poètica italiana, al pròleg de la primera, el traductor expressa les seves reserves sobre la possibilitat que una antologia poètica pugui arribar a ser veritablement representativa, atès que, segons que afirma, és inevitable que “les manies i els gustos personals hi imperin”, i el resultat és necessàriament arbitrari. D'altra banda, formula la convicció que una antologia poètica ha de ser sempre bilingüe, des del moment que la traducció només pot ser una aproximació, i mai un substitut, de l'original, i avisa al lector que, quan li ha estat impossible respectar la forma i el contingut alhora, s'ha inclinat per donar preferència al contingut, atès que no podria comptar amb la possibilitat de corregir les desviacions de significat acarant la traducció amb l'original. Tanmateix, al pròleg d'*Himnes cristians llatins antics*, antologia bilingüe escomesa per iniciativa pròpia, explica que la selecció dels himnes respon a la intenció de donar al lector una imatge del cicle complet de l'any litúrgic, i que els criteris de la traducció —conservar el ritme i donar fluïdesa als poemes— també han estat adoptats per proporcionar-li una versió fidel dels originals. Posteriorment, Comadira ha publicat dos volums centrats en l'obra d'un sol poeta: *Digue'm la veritat sobre l'amor* de W. H. Auden i la versió completa dels *Cants* de Giacomo Leopardi (Premi Crítica Serra d'Or del 2005), poeta que li és

especialment estimat. En aquest darrer volum, en edició bilingüe, els criteris que adopta són, en aquest ordre de prioritats, els següents: mantenir en tot moment un to lingüístic adequat al de l'original, respectar la mètrica i la rima dels poemes i aproximar-se al màxim a l'original, tant en el contingut com en la forma. En l'àmbit teatral i operístic, ha realitzat un bon nombre de traduccions de l'italià, l'anglès i el francès, algunes de les quals han aparegut posteriorment en forma de llibre: *The Rocky Horror Show* de Bernstein-Sondheim-Wilbur, *Otel·lo* d'Arrigo Boito (el llibret de l'òpera de Giuseppe Verdi), *La gran il·lusió* d'Eduardo de Filippo, *Orgia* de Pier Paolo Pasolini, *El Tartuf* de Molière, *Els gegants de la muntanya* de Luigi Pirandello i *Les tres germanes* d'Anton P. Txèkhov. També ha traduït algunes obres al castellà, i s'han publicat traduccions d'obres seves a l'anglès, castellà i gallec.